

BIYOGRAFİ :**BİR DOSTUN AĞZINDAN BİR BİLİM KADINININ
YAŞAM ÖYKÜSÜ: DOÇ. DR. REFİA PALABİYİKOĞLU**

Neşe EROL

Bir dost ile konuşmak, onunla paylaşılan ve yaşanan birlikteliği yeniden gözden geçirmek, kısacası yaşamın sayfalarını 20 Yüzyıldan 21 Yüzyıla doğru çevirmek ne kadar hoş ve heyecan verici. Özellikle yaşayan bir dostunuzla ilgili bir yazı yazmanız istendiğinde bu coşku daha da belirginleşiyor. Bizler zamanımızın çoğunu bilimsel makalelere, araştırmalara ve de bize çeşitli sorunlarıyla başvuran aile, çocuk ve gençlere ayırmaya alışmışız. Birbirimize ayıracak keyifli zamanları diğer işlerden arta kalan kısacık zamana sıkıştırmışız. Ne büyük haksızlık! Erel Bleda'nın 'Sarı Lira Gibi Omrumuz' şairinde dediği gibi 'Doyasıya soyleşmek, telaşsız sevişmek için bol zamana kavuştuğunuzda, soyleşecek, sevişecek kimseler kalmıyor yanınızda, ozenle sakladığınız bir sarı lira gibi omrunuz bir de bakıyorsunuz ki tedavülden kalkmış '

Refia hatırlıyor musun, onbir yıllık kolej yaşantımız içindeki çocukluk ve gençlik yıllarımız, ardından Hacettepe Psikoloji Bölümü'ndeki beş

yıllık beraberliğimiz, 1968 kuşağı olmanın acı tatlı anıları. Mezuniyetimizin ardından 1972'de başladığımız, ilk iş yaşantımız olan Gulhane Askeri Tıp Akademisi'nde, Psikiyatri ailesinin çocukları gibiydik. Dort acemi psikolog olarak orada yaşadıklarımız, öğrendiklerimiz, psikiyatri olan hocalarımız, stajyer olan doktor arkadaşlarımız ya da ağabeylerimizden ve de birbirmizden ne kadar çok şey öğrendik. Subay olan babalarımız nedeniyle de aşına olduğumuz Gulhane, daha sonraları bizlerin sevgiyle paylaştığı askerlik yıllarımız oldu. Sımsıcak dostluk, dayanışma ve sevgiyi hepimiz orada her zaman yaşadık. Bazı hocalarımızı yıttık, bazıları emekli oldu, bazıları da Profesör ve de bölüm başkanı oldular. Acıları ve mutlu güzel anları içtenlikle ve yürekten hep paylaştık. Onlarla olan dostluklarını hep sürdürdün. Yıllarca Gulhane'ye hizmet vermiş ve Profesör ve bölüm başkanı olan babanı hiçbir zaman torpil olarak kullanmadın. Ailende çok değerli tıp adamları olduğu halde onların da hiçbir zaman arkasına saklanmadın. Elde ettiğin her şeyi Refia olarak çalışkanlığın ve sıcacık dostluğunla elde ettin. O sıralarda Dil Tarih Coğrafya

* Prof. Dr. A. U. Çocuk Psikiyatrisi, ABD Öğretim Üyesi

Fakültesi'nde Yüksek Lisansa başladın Bir yandan çalışırken yurttuğun akademik çalışmalarını Doktora ile sürdürdün Çok değerli hocamız Prof Dr Neriman Samurçay yaşantında ne kadar önemli rol oynamıştır

Ankara Kolejli (TED) olmakla her zaman ovunmuş ve eski arkadaşlarıyla ilişkilerini ola bildiğince sürdürmüşsündür Halen de pek çok kişiye ulaşmaya çalışarak grupların birlikteliğini sağlamaya çalışıyorsun Her Çarşamba bu çabarı yinelediğini görmek ne hoş Hacettepe arkadaş grubumuzla da ilişkilerini sürdürmeye özen gösterdin

1977 yılında çalışmaya başladığın Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Kliniği yıllarında artık deneyimli bir psikologdun 22 yıl hizmet verdiğin Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı'nın Ergen Bölümü'nde 10 yıl çalıştıktan sonra elde ettiğin deneyimin ışığında gençlerin kliniğe başvurularının temelinde gelişimsel yaşam krizleri olduğunu gözleyerek Prof Dr Işık Sayıl ile birlikte 1989 yılında kurulan Krize Müdahale Merkezi'nde çalışmaya yollandın Emekli olana kadar müdür yardımcısı olarak o bölümde ve de ana bilim dalımızda çalışmalarını yuruttun Kendi yaşantısındaki krizleri de bu konudaki deneyimleriyle aştın Tüm meslek yaşantın boyunca çeşitli meslek elemanlarıyla birlikte çalıştın Psikiyatri, Sosyal Hizmetler Uzmanı ve Hemşireler Her zaman ekip çalışmasının keyifli olduğunu söyledin Zorluklarını da yaşadın kimi zaman Ancak bu güçlükleri dostluklarına yansıtmamaya özen gösterdin Her bir meslek elemanının seni zenginleştirdiğini söyledin

Işık Sayıl ile birlikte çok sayıda araştırmalar yaptın ve Dünya Sağlık Örgütü İntiharı Ölçme, Avrupa da İntihar Girişimlerini Ölçme Projesi'nde başkan yardımcısı olarak görev yaptın 1995 yılında Prof Dr Işık Sayıl'ın katkılarıyla kurulan Psikoloji Ünitesinin kurulması için çaba har-

cadın ve ünitenin başkanlığını üniversiteden ayrılana kadar sürdürdün Bu denli çok şeyi kimi zaman çok keyif alarak kimi zaman da zorların üstüne var gücünle giderek yaptın İşine ağırlık verip gerçek yaşamını ikinci plana attığın zamanların oldu John Lennon'un dediği gibi, 'Yaşam, sız plan yapmakla meşgulken yaşanan süreçtir '

1990 tarihinde Doçent olarak çalışmalarını sürdürdün Hacettepe, Dil Tarih Coğrafya Fakültesi, Eğitim Bilimleri, Adli Psikoloji ve ODTU Psikoloji Bölümleri'nde lisans, yüksek lisans ve doktora yapılan pek çok genç meslektaşına bildiklerini öğrettin, bilgi ve deneyimlerini paylaştın Mesleğimizin sağlıklı gelişmesi için Türk Psikologlar Derneği'nde uzun yıllar hizmet içi eğitim programlarına eğitici olarak katıldın Bitmek tükenmek bilmeyen merakınla her zaman da öğrenci oldun Gençlerden ne kadar çok şey öğrendiğini hep dile getirdin Bilgilerin paylaşıldıkça çoğaldığına olan inancını seni bu kadar çok iş yapmaya yöneltti Ailenin ve öğretmenin, gencin yaşamındaki önemini de bildiğin için ailelere ve öğretmenlere yönelik konferanslar verdin, medya kuruluşları aracılığı ile Koruyucu Ruh Sağlığı alanında çalışmalarını yuruttun Halen, mesleğinde ve yaşamında önemli bir yeri olduğuna inandığın Krize Müdahale Merkezi'nde aynı yoğunlukta olmasa bile çalışanlarını sürdürmekten zevk alıyorsun

Türkiye Sosyal Psikiyatri, Türk Psikologlar Derneği, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genetik Bölümü tarafından kurulan Down Sendromu Dayanışma ve Araştırma Dernekleri'nin kuruluş çalışmalarına katılıp yönetim kurullarında yer aldın Çoğu araştırma olan yaklaşık 50 yayın yaptın Panel ve çalışma gruplarında yer aldın Çok sayıda tez danışmanlığı yaptın Yurt dışında ülkemizi gerek kişiliğin gerekse araştırmalarıyla en iyi biçimde tanıttın

Yaşamında hepimiz gibi pek çok kriz dönemleri yaşadın. Bunları da kendi çaban, anneliğinin, babacılığının ve dostlarının desteği ile aştın. İki oğlunla her zaman gurur duydun.

Bir sorunum olduğunu söylediğim zaman ne yapıp ne edip bana zaman ayırdın. Bunu herkes için yaptın. Mutluluğumuzu da tüm içtenliğine ve tatlı çocuksu yanına ve sevimli gülüşüne, ışıltılı parlayan gözleriyle, coşku ile ve içtenlikle paylaştın. Goethe'nin söylediği gibi 'Acıyı paylaşmak kolay, önemli olan başarıyı paylaşmaktır.' Sen her ikisini de sevgiyle yaptın ve dostlarını hep yu-reklendirdin. Güçlü yanlarımızı hep one çıkardın. Sevgiyi hep korudun. Aynı klinikte olduğumuz halde birbirimizi günlerce görmediğimiz günler,

haftalar hatta ne yazık ki aylar oldu. Ama bir araya geldiğimizde zaman önemini yitiriyor, sırlarımızı paylaşıyor ve çocuklaşıyorduk. O çocuksu ve muzur yanını, kahkahasını, seyahate ve klasik müziğe olan düşkünlüğünü, kaliteli yemeğe olan merakını her şeye rağmen korudun. Yaşamın eğlenceli ve nitelikli olan yanına verdiği değeri biz seni tanıyan tüm dostların çok iyi biliyoruz.

2000 yılında çok genç bir yaşta emekli olmayı tercih ettin. Bilgi ve deneyimlerini şimdi de Bilkent Öğrenci Gelişim ve Danışma Merkezi'nde paylaşıyorsun, kendine ve ailine daha çok zaman ayırıyorsun. Seni çok seviyorum, benim canım arkadaşım.